

## UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 03 sierpnia 2015 roku powód T. K. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) Finanse spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwoty 7 054,94 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 01 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty, a także kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powód T. K. wskazał, że w dniu 15 grudnia 2010 roku zawarł z pozwanym (...) Finanse spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. umowę w zakresie prowadzenia, od dnia 01 stycznia 2011 roku, podatkowej księgi przychodów i rozchodów. Nadto, jak wskazał powód, w 2011 roku wystawił swojemu kontrahentowi – (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej z siedzibą w G. fakturę VAT numer (...) opiewającą na kwotę 27 069,84 złotych (należny podatek VAT w wysokości 5 061,84 złotych), fakturę VAT numer (...) opiewającą na kwotę 1 394,82 złotych (należny podatek VAT w wysokości 260,82 złotych) oraz fakturę VAT numer (...) opiewającą na kwotę 7 531,65 złotych (należny podatek VAT w wysokości 1 732,28 złotych), z tym, że powyższe faktury nie zostały zapłacone i jak wskazał powód, zgodnie z treścią art. 89 ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004 roku, podatnik w takiej sytuacji – w przypadku wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona, mógł skorygować podstawę opodatkowania oraz podatek należny z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług na terytorium kraju. Tymczasem, jak podniósł powód, pozwany mimo stosownej, fachowej wiedzy oraz posiadania w swojej dyspozycji wszelkiej oryginalnej dokumentacji księgowej, nie dokonał korekty deklaracji podatku VAT na roszczoną kwotę, w związku z czym naraził powoda na nieodwracalną stratę w wysokości 7 054,94 złotych. Umowa łącząca strony w kwietniu 2014 roku została rozwiązana.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 22 września 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI GNc 3881/15 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

Pozwany (...) Finanse spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. w sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa w całości kwestionując roszczenie powoda zarówno co do zasady, jak i co do wysokości oraz wskazując, że powód T. K. nie wykazał, ażeby szkoda mu wyrządzona była wynikiem niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez pozwanego, jak również nie wykazał związku przyczynowego między faktem nienależytego wykonania lub niewykonania zobowiązania a rzekomo poniesioną szkodą. Nadto, pozwany przyznał, iż był związany z powodem wskazaną w pozwie umową, która wykonywana była przez niego zgodnie z jej treścią, jednakże na skutek niewywiązywania się przez powoda z obowiązku zapłaty za świadczone przez pozwaną usługi, umowa w kwietniu 2014 roku została rozwiązana. Pozwany wskazał również, że instytucja, na którą powołuje się powód, uregulowana w art. 89a ustawy o podatku od towarów i usług, jest prawem podatnika, a nie jego obowiązkiem, a zatem to do podatnika należy decyzja, czy z takiego uprawnienia skorzysta, czy też nie. Pozwany podkreślił także, iż korygowanie zeznań podatkowych na podstawie tego przepisu, ze względu na idące za tym konsekwencje, może być dokonywane przez pozwaną wyłącznie na wniosek klienta i to po wykazaniu przez niego, iż spełnił przesłanki konieczne do skorzystania z instytucji wskazanej w tym przepisie. Tymczasem, jak podniósł pozwany, powód nie wydał mu stosownej dyspozycji w powyższym zakresie, a nadto nie udokumentował, iż dopełnił czynności, które pozwalałyby na skorzystanie z rozwiązania prawnego wskazanego w art. 89a ustawy o podatku od towarów i usług. Pozwany wskazał także, iż powód miał 8 miesięcy (po rozwiązaniu umowy z pozwanym) na skorzystanie z powyższego uprawnienia.

### **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

W dniu 15 grudnia 2010 roku powód T. K. (prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...)) jako zleceniodawca zawarł z (...) Finanse spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. jako zleceniobiorcą umowę o prowadzenie podatkowej księgi przychodów i rozchodów od dnia 01 stycznia 2011 roku.

Zgodnie z § 1 umowy, jej przedmiotem było prowadzenie i przechowywanie przez zleceniobiorcę ewidencji księgowej zleceniodawcy w postaci księgi przychodów i rozchodów, prowadzenie i przechowywanie dokumentacji podatkowej (na którą składają się: odrębne ewidencje dla celów podatku od towarów i usług, prowadzenie ewidencji płac, rozliczeń ZUS, prowadzenia kartotek wynagrodzeń oraz ewidencja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych przeznaczonych do ewidencjonowania osiągniętych przychodów i ponoszonych kosztów oraz rozliczeń podatku VAT w ramach prowadzonej przez zleceniodawcę działalności gospodarczej) oraz sporządzanie deklaracji podatkowych.

Przy wykonywaniu powyższych czynności zleceniobiorca miał prowadzić księgi i ewidencje z należytą starannością, w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa i na podstawie otrzymanych od zleceniodawcy dokumentów i informacji (§ 2).

Zgodnie z treścią § 2 ust. 2 umowy przez prowadzenie ksiąg i ewidencji rozumie się podjęcie przez zleceniobiorcę następujących czynności: prowadzenie ewidencji firmy, tzn. ewidencjonowanie w księgach i ewidencjach poszczególnych zdarzeń gospodarczych, ocenę dokumentów księgowych w świetle prawa podatkowego i podejmowanie decyzji o sposobie ich zakwalifikowania wraz ze sposobem uwidocznienia w księgach i ewidencjach, zaksięgowanie zdarzenia gospodarczego wbrew opinii zleceniobiorcy może nastąpić wyłącznie na wyraźne, pisemne polecenie Zleceniodawcy i na jego odpowiedzialność za skutki mogące wynikać z takiego księgowania, ustalanie wysokości zaliczek na podatek dochodowy i rozliczeń podatku VAT oraz wypełnianie w imieniu zleceniodawcy miesięcznych deklaracji na te zaliczki oraz deklaracji podatkowych dla podatku od towarów i usług, prowadzenie rozliczeń z pracownikami oraz prowadzenie dokumentacji kadrowej.

Strony ustaliły (§ 5), że w celu umożliwienia zleceniobiorcy prawidłowego wykonywania zlecenia zleceniodawca zobowiązany jest do niezwłocznego informowania zleceniobiorcy, nie później jednak niż w dniu dostarczenia dokumentów, o wszelkich zdarzeniach powodujących zmiany w stanie oraz ilości składników majątkowych, w szczególności o zawarciu, rozwiązaniu lub wygaśnięciu umów, których jedną ze stron jest zleceniodawca, wykazywaniu wszelkich przychodów podlegających opodatkowaniu w ramach prowadzonej działalności, o innych przychodach mogących mieć wpływ na zobowiązania z działalności gospodarczej, a także dokonanych czynnościach traktowanych przez odpowiednie przepisy jako sprzedaż oraz o zmianach w stanie zatrudnienia, miejscach prowadzenia działalności, zmianie siedziby itp. W przypadku, gdy ocena dostarczonych dokumentów księgowych pod względem podatkowym nie jest możliwa bez wglądu w inne dokumenty (umowy, porozumienia, decyzje itp.) zleceniobiorca może wyznaczyć zleceniodawcy odpowiedni termin do przedłożenia do wglądu tych dokumentów oraz podania innych potrzebnych informacji i w przypadku, gdy zleceniodawca nie uczyni zadość żądaniu zleceniobiorcy we wskazanym terminie zleceniobiorca rozstrzygnie o formie księgowania samodzielnie na podstawie posiadanych dokumentów i informacji, biorąc pod uwagę przede wszystkim, by w ten sposób nie powstała zaległość podatkowa zleceniodawcy rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą zleceniobiorcy.

W § 11 ust. 1 umowy wskazano natomiast, że zleceniobiorca, jego przedstawiciele lub pracownicy w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy odpowiadają w zakresie i na warunkach wynikających z obligatoryjnego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zgodnego z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 13 kwietnia 2005 roku w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów uprawnionych do wykonywania działalności usługowej w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych.

umowa o prowadzenie podatkowej księgi przychodów i rozchodów – k. 8-12 akt, zeznania powoda T. K. – protokół rozprawy z dnia 30 listopada 2016 roku – k. 121-124 akt (zapis cyfrowy 00:03:42-00:14:41), zeznania w charakterze strony pozwanej B. M. (członka zarządu pozwanego) – protokół rozprawy z dnia 30 listopada 2016 roku – k. 121-124 akt (zapis cyfrowy 00:15:55-00:44:10)

W dniu 07 kwietnia 2011 roku T. K. wystawił na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w G. za prefabrykację i montaż systemów rurarskich na obiekcie pływającym fakturę VAT numer (...) opiewającą na kwotę 27 069,84 złotych brutto (z czego należny podatek VAT wynosił 5 061,84 złotych), z terminem płatności do dnia 14 kwietnia 2011 roku.

Powyższa faktura VAT została ujęta w rejestrze sprzedaży VAT za miesiąc kwiecień pod pozycją numer 1.

rejestr sprzedaży VAT – k. 13 akt, faktura VAT – k. 14 akt

W dniu 04 maja 2011 roku T. K. wystawił na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w G. za prefabrykację i montaż systemów rurarskich na obiekcie pływającym fakturę VAT numer (...) opiewającą na kwotę 1 394,82 złotych brutto (z czego należny podatek VAT wynosił 260,82 złotych), z terminem płatności do dnia 04 maja 2011 roku.

Powyższa faktura VAT została ujęta w rejestrze sprzedaży VAT za miesiąc maj pod pozycją numer 1.

rejestr sprzedaży VAT – k. 15 akt, faktura VAT – k. 16 akt

W dniu 12 maja 2011 roku T. K. wystawił na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w G. za prefabrykację i montaż systemów rurarskich na obiekcie pływającym fakturę VAT numer (...) opiewającą na kwotę 9 263,93 złotych brutto (z czego należny podatek VAT wynosił 1 732,28 złotych), z terminem płatności do dnia 15 maja 2011 roku.

Powyższa faktura VAT została ujęta w rejestrze sprzedaży VAT za miesiąc maj pod pozycją numer 2.

rejestr sprzedaży VAT – k. 15 akt, faktura VAT – k. 17 akt

Po uzyskaniu przez T. K. informacji, że należności stwierdzone powyższymi fakturami VAT nie zostaną przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością spółkę komandytową z siedzibą w G. uregulowane, pod koniec 2013 roku, T. K. poinformował o tym pracownika (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G..

T. K. nie złożył jednoznacznej deklaracji, że chce skorzystać z uprawnienia przewidzianego w art 89a ustawy o podatku od towarów i usług, nie przedłożył też wskazanych w tym przepisie dokumentów, w tym zawiadomienia kontrahenta o zamiarze skorygowania podatku i potwierdzenia odbioru takiego zawiadomienia przez dłużnika.

zeznania powoda T. K. – protokół rozprawy z dnia 30 listopada 2016 roku – k. 121-124 akt (zapis cyfrowy 00:03:42-00:14:41), zeznania w charakterze strony pozwanej B. M. (członka zarządu pozwanego) – protokół rozprawy z dnia 30 listopada 2016 roku – k. 121-124 akt (zapis cyfrowy 00:15:55-00:44:10)

W dniu 06 kwietnia 2014 roku (...) Finanse spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. przesłał T. K. za pośrednictwem poczty elektronicznej wypowiedzenie umowy, z uwagi na zaległości w płatnościach za świadczone usługi.

wydruk wiadomości e-mail – k. 41-53 akt, zeznania powoda T. K. – protokół rozprawy z dnia 30 listopada 2016 roku – k. 121-124 akt (zapis cyfrowy 00:03:42-00:14:41), zeznania w charakterze strony pozwanej B. M. (członka zarządu pozwanego) – protokół rozprawy z dnia 30 listopada 2016 roku – k. 121-124 akt (zapis cyfrowy 00:15:55-00:44:10)

### ***Sąd zważył co następuje***

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych, nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary, tym bardziej, że nie były one kwestionowane w zakresie ich mocy dowodowej przez żadną ze stron. Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się także na zeznaniach powoda T. K. uznając je za wiarygodne w zakresie, w jakim znalazły one potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, tj. w zakresie wystawienia faktur za świadczone na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w G. usługi, a także odnośnie poinformowania pozwanego pod koniec 2013 roku, że faktury te nie zostały i nie zostaną zapłacone. Sąd oparł się także na zeznaniach złożonych w charakterze strony pozwanej przez członka zarządu pozwanego (...) Finanse

spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. B. M., który w sposób rzeczowy zrelacjonował okoliczności współpracy stron, przede wszystkim zaś fakt nie złożenia przez powoda jednoznacznej deklaracji odnośnie chęci skorzystania z przewidzianego w art. 89a ustawy o podatku od towarów i usług uprawnienia do dokonania odpisu za tzw. złe długi oraz nie przedłożenia wymaganej do tego dokumentacji w postaci m. im. zawiadomienia kontrahenta o zamiarze skorygowania podatku i potwierdzenia odbioru takiego zawiadomienia przez dłużnika. Okoliczność tę zresztą potwierdzał sam powód, wskazując jednakże, że w jego ocenie nie miał obowiązku składania takiego zawiadomienia swojemu kontrahentowi. W tym miejscu wskazać należy, iż takie przekonanie powoda nie mogło być uznane za uzasadnione, zgodnie bowiem z treścią art. 89a ustawy o podatku od towarów i usług podatnik może skorygować podatek należy w przypadku, gdy nieściągalność należności została uprawdopodobniona i spełnione są warunki określone w ust. 2 tego przepisu, tj. m. in. wierzyciel (tu: powód) zawiadomił dłużnika o zamiarze skorygowania podatku należnego ze względu na nieściągalność wierzytelności, a dłużnik w ciągu 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia nie uregulował należności w jakiegokolwiek formie, przy czym warunkiem dokonania korekty jest uzyskanie przez wierzyciela potwierdzenia odbioru tego zawiadomienia przez dłużnika.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 30 listopada 2016 roku Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka J. U. wobec niewskazania przez powoda, mimo zobowiązania, adresu zamieszkania świadka. Podkreślenia wymaga przy tym okoliczność, że to strona powołująca dowód z zeznań świadka, ma obowiązek wskazania jego adresu, tak aby jego wezwanie było możliwe (art. 258 k.p.c.), zaś ustalanie adresu świadka przez Sąd stanowiłoby przejaw zastępowania inicjatywy strony przy gromadzeniu i przedstawianiu dowodów.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód T. K. domagając się zasądzenia od pozwanego (...) Finanse spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwoty 7 054,94 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 01 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty, swoje roszczenie opierał na treści art 471 k.c. wskazując, że na skutek nienależytego wykonania przez pozwanego zawartej w dniu 15 grudnia 2010 roku umowy o prowadzenie podatkowej księgi przychodów i rozchodów, w majątku powoda powstała strata w wysokości 7 054,94 złotych, którą stanowiła kwota, jaką powód mógł uzyskać korzystając z tzw. ulgi na złe długi i dokonując korekty należnego podatku VAT w stosunku do wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona.

Poza sporem pozostawało, że strony łączyła zawarta w dniu 15 grudnia 2010 roku umowa o prowadzenie podatkowej księgi przychodów i rozchodów od dnia 01 stycznia 2011 roku, jak również okoliczność wystawienia przez powoda faktur VAT o numerach: (...) (ujętych w rejestrze sprzedaży VAT za odpowiednie miesiące), a także okoliczność nieuregulowania tych należności przez dłużnika i poinformowanie pozwanego o powyższym pod koniec 2013 roku przez powoda T. K., po powzięciu przez niego informacji, że należności te nie zostaną na pewno uiszczone.

Kwestią sporną, a zatem wymagającą rozstrzygnięcia przez Sąd rozpoznający niniejszą sprawę, było zatem ustalenie, czy po uzyskaniu takiej informacji do zakresu obowiązków pozwanego wynikających z umowy łączącej strony należało podjęcie przez pozwanego czynności mających na celu doprowadzenie do skorzystania przez podatnika z uprawnienia przewidzianego w treści art. 89a ustawy o podatku od towarów i usług i czy nie podjęcie takich czynności stanowiło zatem nienależyte wykonanie zobowiązania.

Zgodnie z treścią art. 89a ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 710), w brzmieniu obowiązującym w 2011 roku (tj. w czasie powstania wierzytelności wynikających z przedmiotowych faktur), podatnik mógł skorygować podatek należny z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług na terytorium kraju w przypadku wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona. W myśl ust. 1a tego przepisu nieściągalność wierzytelności uważa się za uprawdopodobnioną w przypadku, gdy wierzytelność nie została uregulowana w ciągu 180 dni od upływu terminu jej płatności określonego w umowie lub na fakturze.

Korekta podatku należnego mogła być dokonana dopiero w przypadku spełnienia warunków wskazanych w ust. 2 powyższego artykułu, tj. gdy zostały spełnione następujące warunki:

1. dostawa towaru lub świadczenie usług jest dokonane na rzecz podatnika zarejestrowanego jako podatnik VAT czynny, niebędącego w trakcie postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji,
2. wierzytelności zostały uprzednio wykazane w deklaracji jako obrót opodatkowany i podatek należny,
3. wierzyciel i dłużnik na dzień dokonania korekty są podatnikami zarejestrowanymi jako podatnicy VAT czynni,
4. wierzytelności nie zostały zbyte,
5. od daty wystawienia faktury dokumentującej wierzytelność nie upłynęły 2 lata, licząc od końca roku, w którym została wystawiona,
6. wierzyciel zawiadomił dłużnika o zamiarze skorygowania podatku należnego ze względu na wystąpienie okoliczności nieściągalności wierzytelności, a dłużnik w ciągu 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia nie uregulował należności w jakiegokolwiek formie.

Korekta podatku należnego mogła nastąpić nie wcześniej niż w rozliczeniu za okres, w którym wierzyciel uzyskał potwierdzenie odbioru przez dłużnika zawiadomienia. Warunkiem dokonania korekty było uzyskanie przez wierzyciela potwierdzenia odbioru przez dłużnika zawiadomienia, o którym mowa ust. 2 pkt 6 (art. 89a ust. 3).

Zgodnie natomiast z brzmieniem przepisu art. 471 k.c., dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Zaznaczyć należy, iż odpowiedzialność kontraktowa dłużnika może mieć miejsce tylko wówczas, jeżeli spełnione są tzw. nieruchome przesłanki odpowiedzialności. Są nimi: po pierwsze, niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania (naruszenie zobowiązania) będące następstwem okoliczności, za które dłużnik – z mocy ustawy lub umowy – ponosi odpowiedzialność, po drugie – szkoda, po trzecie - związek przyczynowy między faktem niewykonania (nienależytego wykonania) zobowiązania a szkodą. Ciężar dowodu faktu niewykonania lub nienależytego wykonania, istnienia szkody w określonej wysokości oraz związku przyczynowego zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 6 k.c. spoczywa na wierzycielu, tj. w niniejszej sprawie – na powodzie (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 25 czerwca 1973 roku, sygn. akt III CZP 32/73, OSP 1974, nr 7/8, poz. 153).

Szkoda stanowi samodzielną przesłankę powstania roszczenia odszkodowawczego. W ramach odpowiedzialności kontraktowej wierzycielowi przysługuje roszczenie o naprawienie szkody rozumianej jako uszczerbek majątkowy w prawnie chronionych dobrach z którym to ustawa wiąże powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej, na którą składa się – zgodnie z ogólną zasadą art. 361 § 2 k.c. – strata, którą poniósł w wyniku zdarzenia szkodzącego (damnum emergens) oraz nieuzyskane przez niego korzyści (lucrum cessans). Strata wyraża się w rzeczywistej zmianie stanu majątkowego poszkodowanego i polega albo na zmniejszeniu się jego aktywów albo na zwiększeniu się pasywów. Utrata korzyści polega natomiast na niepowiększeniu się czynnych pozycji majątku poszkodowanego, które byłyby pojawiły się w tym majątku, gdyby nie zdarzenie wyrządzające szkodę. Ogólnie rzecz ujmując, szkodą jest zatem powstała wbrew woli poszkodowanego różnica między obecnym jego stanem majątkowym a tym stanem, jaki zaistniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę (tak m.in. Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 11 lipca 1957 roku, sygn. akt 2 CR 304/57, OSN 1958, nr III, poz. 76 oraz w uchwale składu 7 sędziów z 22 listopada 1963 roku, sygn. akt III PO 31/63, OSNCP 1964, nr 7 – 8, poz. 128).

Niezbędną przesłanką zaistnienia obowiązku świadczenia jest również spełnienie warunku, że między zdarzeniem, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy, a szkodą – musi istnieć związek przyczynowy. Zgodnie zaś z regulacją art. 361 § 1 k.c. wyrażającą teorię adekwatnej przyczynowości na gruncie prawa cywilnego, obowiązek naprawienia szkody obejmuje normalne następstwa zdarzenia, które szkodę wywołało.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszego postępowania należy zaznaczyć, że istota niniejszej sprawy sprowadzała się do ustalenia zakresu zobowiązań pozwanej (...) Finanse spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w G. względem powoda T. K. wynikających z zawartej przez strony w dniu 15 grudnia 2010 roku umowy o prowadzenie podatkowej księgi przychodów i rozchodów od dnia 01 stycznia 2011 roku, a w szczególności do ustalenia, czy na podstawie niniejszej umowy pozwany zobowiązany był nie tylko do poinformowania powoda o możliwości skorzystania z instytucji wskazanej w art. 89a ustawy o podatku od towarów i usług, ale przede wszystkim do dokonania korekty podatku zgodnie z treścią tego przepisu bez inicjatywy powoda w tym zakresie.

W pierwszej kolejności zatem należało ustalić zakres łączącej strony umowy, albowiem w przypadku, gdyby z jej treści wynikało, że pozwany obowiązany był do dokonywania w imieniu powoda powyższych czynności, a których nieprawidłowa realizacja mogłaby doprowadzić do powstania szkody, w dalszej kolejności takie ustalenie obligowałoby Sąd do rozstrzygnięcia odnośnie istnienia po stronie pozwanego obowiązku świadczenia odszkodowawczego zgodnie z treścią art. 471 k.c. (przy wykazaniu zaistnienia pozostałych przesłanek tej odpowiedzialności).

Mając powyższe na względzie, w ocenie Sądu, zawartą przez strony w dniu 15 grudnia 2010 roku umowę należało uznać za umowę o świadczenie usług, do której znajdują zastosowanie, zgodnie z treścią art. 750 k.c., przepisy dotyczące umowy zlecenia, która to umowa jest umową starannego działania (a nie rezultatu).

Zdaniem Sądu na podstawie łączącej strony umowy pozwany zobowiązał się do dokonywania czynności faktycznych na rzecz powoda T. K. w zakresie oznaczonym treścią § 1 umowy, z żadnego zaś postanowienia umowy nie wynika, ażeby pozwany obowiązany był również do świadczenia na rzecz powoda usług obejmujących pomoc prawną, czy też doradcą. Zważyć także należy, że w § 2 ust.1 łączącej strony umowy wskazano, że zleceniobiorca będzie prowadził księgi i ewidencje na podstawie otrzymanych od zleceniodawcy dokumentów i informacji, a zatem obowiązkiem powoda było dostarczanie danych – dokumentów i informacji stanowiących podstawę dla dokonywanych przez pozwanego czynności wskazanych w umowie. Tymczasem, co było niesporne, powód poza poinformowaniem pozwanego pod koniec 2013 roku, że przedmiotowe faktury nie zostały (i nie zostaną) zapłacone, poza tymi dokumentami, tj. fakturami, które znajdowały się w dyspozycji pozwanego (jako że ujęto je w rejestrze sprzedaży VAT za odpowiedni miesiąc w 2011 roku), nie przedłożył pozwanemu żadnych innych dokumentów wymaganych treścią art. 89a ustawy o podatku od towarów i usług, a przede wszystkim nie złożył w żadnej formie oświadczenia, że jego wolą byłoby skorzystanie z takiego uprawnienia. Na uwadze mieć również należy, iż samo poinformowanie o braku płatności za faktury, przy jednoczesnym nie przedłożeniu żadnych innych dokumentów wynikających z powyższego przepisu, w tym przede wszystkim zawiadomienia kontrahenta o zamiarze skorzystania z tzw. ulgi za złe długi i dowodu odbioru takiego zawiadomienia przez kontrahenta, nie mogło być odczytane jako chęć powoda do skorzystania z tego uprawnienia. Pozwany nie posiadał bowiem żadnego pełnomocnictwa, żadnych uprawnień wynikających z umowy, ażeby składać samodzielnie, bez inicjatywy powoda w tym zakresie, w jego imieniu oświadczenia wobec jego (powoda) kontrahentów o zamiarze skorzystania z tzw. ulgi za złe długi. To rzeczą powoda było, zgodnie z umową, przedłożenie pozwanemu niezbędnych dokumentów albo udzielenie mu pełnomocnictwa do zwrócenia się przez pozwanego w imieniu powoda z informacją, o jakiej mowa powyżej. Było to uzasadnione tym bardziej, że skorzystanie przez wierzyciela (tu: powoda) z tzw. ulgi za złe długi nakłada na dłużnika (tu: kontrahenta powoda – (...)) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością spółkę komandytową z siedzibą w G.), który nie uregulował należności będącej nieściągalną wierzytelnością w 14 dniowym terminie wskazanym w zawiadomieniu, obowiązek odpowiedniego pomniejszenia podatku naliczonego podlegającego odliczeniu lub w przypadku jego braku, do odpowiedniego powiększenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku wynikającą z nieuregulowanych faktur poprzez korektę deklaracji za okres, w którym dokonał odliczenia. Obowiązek kontrahenta jest bezwarunkowy i nie ma od niego żadnych ustępstw, nawet w sytuacji, gdy wierzyciel (tu: powód) zawiadomił go o zamiarze skorzystania ze swojego uprawnienia (do skorygowania podatku należnego), a ostatecznie z tego prawa nie skorzystał (tak Wojewódzki Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 06 sierpnia 2013 roku, sygn. akt I SA/Wr 666/13, Lex numer 1366926 oraz Wojewódzki Sąd Apelacyjny we Poznaniu w wyroku z dnia 06 marca 2013 roku, sygn. akt I SA/Po 989/12, Lex numer 1303450). Z uwagi zatem na powyższe skutki ewentualnego zawiadomienia kontrahenta powoda o zamiarze skorzystania z tzw. ulgi za złe długi, tj. bezwarunkowego obowiązku kontrahenta odpowiedniego pomniejszenia podatku naliczonego podlegającego odliczeniu lub w przypadku jego braku, do odpowiedniego powiększenia kwoty

podatku należnego o kwotę podatku wynikającą z nieuregulowanych faktur poprzez korektę deklaracji za okres, w którym dokonał odliczenia, które jak wskazywał pozwany, opierając się na swoim doświadczeniu, mogą prowadzić do zerwania współpracy między stronami, zdaniem Sądu, konieczne było jednoznaczne oświadczenie powoda w tym zakresie i ewentualne udzielenie pozwanemu umocowania do podjęcia koniecznych czynności, w tym do złożenia przedmiotowego zawiadomienia. Tymczasem bezsprzecznie takie umocowanie nie zostało udzielone pozwanemu i nie wynikało też, w ocenie Sądu, z żadnego postanowienia umowy, a zatem pozwany nie był uprawniony do podjęcia samodzielnie decyzji w przedmiocie tzw. ulgi za złe długi i podjęcia czynności celem realizacji tego uprawnienia bez wyraźnego upoważnienia ze strony powoda.

Nie było także wątpliwości, iż skorzystanie z uprawnienia przewidzianego w art. 89a ustawy o podatku od towarów i usług, wymagało posiadania przez pozwanego nie tylko faktur, ale i innych dokumentów w tym przepisie wskazanych dostarczonych przez powoda, a nadto – to niewątpliwie powód chcąc skorzystać z pomocy pozwanego przy realizacji swojego uprawnienia wynikającego z art. 89a powyższej ustawy powinien był spełnić warunki tam wskazane i na ich potwierdzenie przedłożyć pozwanemu stosowne dokumenty.

Podkreślenia wymaga, że w związku z ciężarem dowodu statuowanym w treści art. 6 k.c., a także obowiązkiem wskazywania dowodów wynikającym z treści art. 232 k.p.c., to na powodzie spoczywał obowiązek wykazania, że strony postępowania łączyły postanowienia umowy, których nieprawidłowe wykonanie byłoby podstawą dochodzonego przez powoda roszczenia. Tymczasem powód nie przedstawił żadnego obiektywnego dowodu, który pozwoliłby ustalić, że doznany przez niego uszczerbek w majątku był wynikiem nienależytego działania (lub zaniechania) pozwanego, do którego był on zobowiązany na podstawie łączącej strony umowy. Wobec braku jednoznacznego oświadczenia powoda o chęci skorzystania z tzw. ulgi za złe długi, jak również niespełnienia przez powoda jego obowiązków umownych w postaci dostarczenia pozwanemu wymaganych dokumentów (obowiązek ich uzyskania, wbrew stanowisku powoda, istniał i spoczywał właśnie na powodzie), w ocenie Sądu nie można przyjąć, że miało miejsce niewykonanie czy nienależyte wykonanie zobowiązania przez pozwanego, a zatem brak jest podstaw do przyjęcia, że w niniejszej sprawie istnieją przesłanki dla uznania odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego (...) Finanse spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. względem powoda T. K..

Powyższe rozważania legły u podstaw oddalenia powództwa, o czym Sąd orzekł w punkcie I wyroku z dnia 09 grudnia 2016 roku, na mocy art. 471 k.c. w zw. z 750 k.c. w zw. z art. 734 k.c. w zw. z art. 6 k.c. a contrario.

Na marginesie wskazać należy tylko, że z uwagi na uznanie powództwa za niezasadne co do zasady, Sąd nie podejmował rozważań dotyczących jego wysokości.

O kosztach postępowania jak w punkcie II wyroku Sąd rozstrzygnął zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., zasądzając od powoda T. K. jako strony przegrywającej proces na rzecz pozwanego (...) Finanse spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. zwrot poniesionych przez tego niego kosztów procesu w łącznej wysokości 1 217 złotych (1 200 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz 17 złotych tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa).

## ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 19 grudnia 2016 roku